

Čís. 2631.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

K subjektivní skutkové podstatě zločinu podle §u 21 čís. 2 zákona se vyhledává úmyslné nadřzování pachateli vojenského zločinu po jeho spáchání buď ukrýváním nebo pomáháním k útěku nebo na útěku; předpokládá se, že pachateli bylo známo, že nadřzuje osobě, která se dopustila vojenského zločinu.

Pro skutkovou podstatu zločinu §u 21 čís. 2 zákona musí býti veškeré náležitosti dotyčného vojenského zločinu jak po objektivní, tak i po subjektivní stránce splněny již v době nadřzování.

Skutková podstata vojenského zločinu sběhnutí podle §u 183 voj. tr. zák. vyžaduje nejen, že pachatel opustil vojenskou službu svémocně, nýbrž i, že tak učinil v úmyslu, vymknouti se jí trvale.

Přikázání věci (§ 288 čís. 3 tr. ř.) jinému soudu než soudu nalézacímu.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1927, Zm I 371/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečným stížnostem obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. dubna 1926, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem nadřzování vojenským zločinům podle §u 21 čís. 2 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc přikázal krajskému soudu v Litoměřicích, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a) §u 281 tr. ř. jest odůvodněna námitka stížností, že v rozsudku není bezvadně zjištěna subjektivní stránka skutkové podstaty zločinu, totiž, že stěžovatelé úmyslně napomáhali Janu K-ovi, vědouce, že jest vojenským sběhem, zejména také, že věděli, že K. má úmysl trvale opustiti vojenský svazek. K subjektivní skutkové podstatě zločinu podle §u 21 čís. 2 zák. na ochr. rep. se vyhledává úmyslné nadřzování pachateli vojenského zločinu po jeho spáchání buď ukrýváním nebo pomáháním k útěku nebo na útěku; předpokládá se, že pachateli bylo známo, že nadřzuje osobě, která se dopustila vojenského zločinu. Těchto náležitostí soud první stolice nezjistil bezvadně, a řídě se při tom správným výkladem zákona. Neboť, zjistiť z rozsudku divisního soudu v Josefově ze dne 19. ledna 1926, že Jan K. dne 24. května 1924 uprchl z vojenské služby, že teprve dne 3. října 1924 po dlouhém hledání a stihání byl dopaden a zatčen a že oním rozsudkem divisního soudu byl odsouzen mimo jiné též pro zločin sběhnutí podle §§u 183, 190, 195/1, 195/3 voj. tr. zák., přestal na tomto zjištění a nezabýval se blíže otázkou, zda veškeré náležitosti onoho vojenského zločinu jak po objektivní, tak zejména i po subjektivní stránce u Jana K-e byly splněny již v době, kdy obžalovaní podle rozsudku mu nadřzovali, a zda stěžovatelé též o tom věděli. Podrobného uvažování

a zjištění v tomto směru bylo třeba tím více, poněvadž rozsudek na několika místech užívá výrazu, že Jan K. utekl z vojny (uprchl z vojenské služby), a předpokládá, že obžalovaní to věděli, ačkoliv skutková podstata vojenského zločinu sběhnutí podle §u 183 voj. tr. zák. vyžaduje nejen, že pachatel opustil vojenskou službu svémocně, nýbrž i, že tak učinil v úmyslu, vymknouti se jí trvale, čímž tento zločin právě se liší od vojenského přečinu svémocného opuštění služebního místa podle §u 212 voj. tr. zák. Pro dolíčené zmatky podle čís. 5, 9 a) §u 281 tr. ř. bylo napadený rozsudek zrušiti, aniž bylo třeba zabývati se ostatními vývody zmatečných stížností, a jelikož podle povahy shledaných zmatků nelze se obejíti bez nového hlavního přeličení, bylo podle §u 288 čís. 1, 3 tr. ř. věc vrátiti k novému projednání a rozhodnutí do první stolice. Při tom byla věc vzhledem k tomu, že Jan K. podle obsahu spisů toho času odpykává trest 15tiletého těžkého žaláře ve vojenské trestnici v Terezíně, podle §u 288 čís. 3 tr. ř. k dalšímu řízení přikázána krajskému soudu v Litoměřicích, aby se takto zmenšily náklady případné dopravy tohoto svědka před nalézací soud, jakož i nebezpečí útěku. Dojde-li soud, ať již z té neb oné příčiny ku přesvědčení, že nejsou tu opodstatněny všechny náležitosti zločinu podle §u 21 čís. 2 zák. na ochr. rep., bude mu o činu obžalovaných uvažovati též s hlediska §u 214 tr. zák.

Čís. 2632.

Důvodem trestnosti vydírání (§ 98 b) tr. zák.) není protiprávnost prostředku pachatelem použitého, nýbrž protiprávnost nároku, jež obžalovaný prostředkem tím vymáhá.

Podle zásady §u 202 tr. ř. nelze nikoho nutiti k tomu, by odvolal neb opravil svou (křivou) výpověď; domáhá-li se toho pachatel vyhrůžkou (§ 98 b) tr. zák.), domnívaje se, že má k tomu právo, jde o skutkový omyl podle §u 2 e) tr. zák. (neznalost formálního předpisu §u 202 tr. ř.).

Podvod předložením padělaných faktur jako dokladů abstraktní škody ve smyslu čl. 357 odst. třetí obch. zák. ve sporu o náhradu škody; i když by tu nešlo o poškození procesního odpůrce, poněvadž pachateli zažalovaný nárok přísluší, jde tu přece o poškození státu na jeho právu, by byl jeho orgány vykonávajícími spravedlnost zjištěn pravý skutkový děj a tudíž po případě o přešůpek §u 197, 461 tr. zák.

(Rozh. ze dne 28. ledna 1927, Zm II 132/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného a státního zastupitelství do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 9. prosince 1925, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným zločinem veřejného násilí vydíráním podle §u 98 b) tr. zák. a podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin podvodu podle §u 197, 200, 201 a) a 203 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v